

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA GORIŠNICA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** dva prostora za pridržanje¹ – v času obiska DPM ni bilo nobene pridržane osebe

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ **Obisk je bil nenajavljen in opravljen dne 20. 2. 2012**
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja) in dve predstavnici nevladnih organizacij (Zveze društev upokojencev Slovenije)
- ▶ **Vsebina obiska:** uvodni razgovor s pomočnikom komandirja. Sledil je ogled prostorov za pridržanje, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov ter zaključni razgovor.

¹Policijska postaja ima dva prostora za pridržanje, in sicer se eden uporablja za krajša pridržanja (do 12 ur) dveh oseb, drugi pa za daljša pridržanja (do 48 ur) ene osebe. Prostora sta označena s številčkama, in sicer prostor za krajša pridržanja s številko »1« in prostor za daljša pridržanja s številko »2«. DPM ugotavlja, da je policijska postaja upoštevala ugotovitev DPM iz leta 2008 in prostora za pridržanje tudi ustrezno številčno označila.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 15. 3. 2012, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 24. 4. 2012, torej 40. dan po odpremi.

► DPM je posebej pohvalil

- policijsko postajo, katera razpolaga z več novimi plakati s pravicami osebe
- urejeno shranjevanje začasno zaseženih predmetov
- vročanje natisnjenih izvodov s pravicami pridržanih oseb (tudi mladoletnikom)

DPM: predlagamo, da bi se takšna praksa vročanje natisnjenih izvodov s pravicami pridržanih oseb (tudi mladoletnikom) uvedla enotno za vse policijske postaje v Sloveniji².

MNZ: vse policijske enote smo v začetku letošnjega leta, podobno kot smo to junija 2011 storili za polnoletne osebe, tudi za mladoletnike pripravili informacijski letak, ki je prilagojen pravicam pridržane mladoletne osebe. Letak s pravicami policisti osebi izročijo pri sprejemu oz. pred njeno namestitvijo v prostor za pridržanje.

DPM predlagamo, da se policiste opozori na dosledno izpolnjevanje vseh rubrik v uradnih zaznamkih in sklepih o pridržanju. Prav tako menimo, da je policiste treba opozoriti na skrbno evidentiranje morebitnih poškodb pridržanih oseb (ali so te že bile pred postopkom ali pa so nastale zaradi postopka) in, da se v takšnih primerih osebi zagotovi ustrezna zdravstvena pomoč³.

MNZ: na policijski enoti smo v zvezi s poškodbo ugotovili, da je bil imenovani poškodovan pred policijskim postopkom. Strinjamo se, da bi policist v evidenco pridržanih oseb poleg poškodbe lahko zapisal tudi navedeno okoliščino, osebo pa vprašal, če potrebuje zdravniško pomoč. Slednjega verjetno ni storil, ker je bila poškodba minimalna. Vendar smo policijsko enoto (tako policisti kot policijske vodje) opozorili na doslednost in natančnost pri izpolnjevanju uradnih dokumentov (vnos podatkov o pridržanju v evidenco pridržanih oseb, pravilno izpolnjevanje rubrik v dokumentih o pridržanju, doslednejše evidentiranje podatkov o opravih v času pridržanja v primerih, ko se pridržanje izvaja za druge policijske enote, evidentiranje podatkov o poškodbah in seznanitve pridržanega tujca s pravicami s pomočjo prevajalca itd.)

²V prostoru za sprejem pridržanih oseb je poleg plakata s pravicami pridržanih oseb, še sedem brošur MNZ s pravicami pridržane osebe, brošurami za azil ter pripravljenimi kopijami pravic pridržanih oseb – tudi za mladoletnike, ki se po pojasnilu sogovornika pridržanim osebam pred namestitvijo v prostor za pridržanje tudi vroči

³Najprej je bil opravljen pregled pridržanja ene izmed oseb (19. 2. 2012) na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa in prav tako pridržanja ene izmed oseb (9. 1. 2012) na podlagi 109/2 členu Zakona o prekrških. Ugotovljeno je bilo, da uradnih zaznamkih in sklepih o pridržanju nista izpolnjeni rubriki, ki se nanašata pravico oziroma možnost, da pridržana oseba o pridržanju obvesti svojce in zagovornika ter v sklepu o pridržanju rubrika o možnosti obveščanja delodajalca. V primeru pridržanja ene izmed oseb je opis razlogov pridržanja v sklepu o pridržanju slab, saj ni razvidno ali je pridržana oseba sploh vozila avtomobil. V tem primeru je tudi v uradnem zaznamku evidentirano, da je bila oseba ob odreditvi pridržanja poškodovana po nosu in da je bila njegova poškodba sanirana z obližem. V nadaljevanju pa se iz uradnega zaznamka oziroma nam razpoložljive dokumentacije ni dalo razbrati, ali je bila oseba poškodovana že pred policijskim postopkom ali med njim, kdo ji je saniral poškodbo nosu z obližem, niti razlog zaradi katerega oseba, ki je imela ob odreditvi pridržanja poškodbo nosu, ni bila odpeljana na pregled k zdravniku.

DPM predlagamo, da policijska postaja v bodoče, tudi v primerih pridržanj za druge policijske postaje, v uradni zaznamek evidentira kdaj in komu (policistu, kriminalistu) je bila pridržana oseba izročena iz prostorov za pridržanje in da se nato pri enoti, ki z osebo vodi postopek, pozanima, kdaj je bilo pridržanje zaključeno in ta podatek nato vnese v uradni zaznamek o pridržanju, ki se hrani na policijski postaji⁴.

DPM: predlagamo, da se v prihodnje v primerih pridržanja tujcev o seznanitvi s pravicami pridržane osebe s pomočjo prevajalca evidentira npr. v rubriki uradnega zaznamka »OPOMBE«⁵.

⁴Pri pregledu pridržanja ene izmed oseb (14. 2. 2012) na podlagi 157/2 člena Zakona o kazenskem postopku je bilo sicer ugotovljeno, da je policijska postaja pridržanje te osebe izvajala za Policijsko postajo Ptuj. Iz uradnega zaznamka, ki ga hrani policijska postaja pa ni bilo razvidno, kdaj je bilo pridržanje za to osebo zaključeno, niti kdaj in komu je bila oseba izročena v nadaljnji postopek.

⁵V primeru pridržanja ene izmed oseb (tujca) (26. 1. 2012) po 32/2 členu Zakona o policiji iz dokumentacije ni bilo razvidno ali je bila oseba seznanjena s pravico do zagovornika in pravico, da se o njenem pridržanju obvesti diplomatsko konzularno predstavništvo. Iz uradnega zaznamka tudi ni razvidno ali je bila oseba s pravicami pridržane osebe seznanjena preko prevajalca. Da se je v postopek seznanja osebe s pravicami pridržane osebe vključil tudi prevajalec, je moč ugotoviti šele po natančnem pregledu izpisa nadzora pridržane osebe iz FIO evidence.